

der skal øve en saadan Kontrol. Men denne Amtskonsulent er nu strøgen og erstattet med dette mærkelige Væsen: en Provstikonsulent.

Jeg kunde have Lyst til med det samme at sige et Par Ord om Ministeriets egen sagkyndige Konsulent. Kommissionen havde foreslaaet, at det skulde være et virkeligt Embede, han beklædte, og det vilde sikkert ogsaa være meget heldigt, om der netop inde i Ministeriet, i Centraladministrationen, ved Siden af de mange Jurister, der sidde i Kontorerne, kom til at sidde en praktisk skolekyndig Mand, som kom til at beklæde et virkeligt Embede. Nu er det saaledes, at Ministeriets Konsulent lønnes paa Finansloven, og han har ingen Pensionsret. Han lønnes for Resten meget daarligt paa Finansloven; jeg tror, det er 3,000 Kr., han faar om Aaret for at være Ministeriets Konsulent. Det vil sige, han faar ikke en Gang saa meget, som en almindelig Kommuneskolelærer kan drive det til. Saa har man maattet tillægge ham en Honorarbestilling ved Afholdelsen af Eksaminer og Honorarer for enkelte andre Virksomheder. Kommissionen havde foreslaaet i sit Forslag — jeg tror, det var i § 42 —, at Ministeriets Konsulent skulde lønnes med 6,000 Kr. aarlig, stigende for hver 4 Aars Tjenestetid med 400 Kr. indtil 7,200 Kr., og endvidere skulde der tillægges ham Dagpenge og Befordringsgodtgørelse, naar han var ude paa Rejse. Jeg anser det for uheldigt, at den højtærede Minister har strøget denne Bestemmelse, og der findes end ikke en eneste Stavelse i Motiverne om, hvorfor den er gaaet ud; men det er et Spørgsmaal, som maaske kan tages op til Overvejelse, naar denne Sag kommer i et Udvalg. Jeg vil sige, at en saadan Konsulent, som Kommissionen havde tænkt, vi skulde have her i Danmark, har man vistnok i de fleste andre Kulturlande.

Dernæst skal jeg gøre nogle Bemærkninger om Spørgsmaalet om Skolebygningerne. Ogsaa der havde, synes jeg, Kommissionen taget et godt og fornuftigt Standpunkt, nemlig at man, naar Talen var om Opførelse af nye Skolebygninger eller større Ombygninger af ældre, skulde tage en kyndig Arkitekt med paa Raad. Jeg tror, det vilde være heldigt for Skolernes Vedkommende, at man fik gode og praktiske Skolebygninger, hvor alle Forhold vare tagne i Betragtning. Der er ved en Skolebygning mange Forhold, som maa overvejes, og som slet ikke gøre sig gældende ved en almindelig Bygning, der opføres, og jeg synes, det vilde være heldigt, om der var et kyndigt Tilsyn og en kyndig Vejledning, naar Kommunerne

skulle opføre Skolebygninger. Det er man gaaet bort fra. Ministeriet har i sit Lovforslag givet enkelte Bestemmelser om Maal o. s. v. vedrørende Skolebygningerne, men ellers overladt denne Sag til Kommunerne.

Ligeledes havde Kommissionen i sin § 21 optaget to meget vigtige Bestemmelser, som den højtærede Minister ogsaa har strøget, den ene om Tilsynet med Børnenes Sundhedstilstand og Ansættelse af Skolelæger, den anden om Indførelse af Tandpleje i vore Folkeskoler. Den højtærede Ordfører for Regeringspartiet (Jørgen Jensen) mente, at det var udmærket, at disse Bestemmelser vare udgaaede; han var bange for, at man her skulde gribe ind i Forholdet mellem Forældre og Børn. Jeg skal villigt indrømme, at Forældre bør have Raadighed over deres Børn, men vi maa paa den anden Side huske paa, at Børnene ere ikke alene Forældrenes, de tilhøre ogsaa Samfundet; dette tiltager sig jo paa mange Omraader Myndighed til at gribe ind i Forholdet mellem Forældre og Børn, og her er et Forhold, hvor det vilde være til absolut Gavn for Børnene, at der blev grebet ind. Det vilde være heldigt, at, saaledes som Kommissionen har foreslaaet, Skolelæger to Gange aarlig undersøgte Børnenes Sundhedsforhold, deres Legemsbygning i det hele taget o. s. v. Det, mener jeg vilde være til overordentlig Gavn for den opvoksende Slægt. Det er sikkert, at mange Børn nu gaa med Sygdomme, som, hvis de bleve tagne i Tid, kunde helbredes, medens det, naar man forsømmer et lægekyndigt Tilsyn, kommer til at gaa ud over Børnenes Sundhed. — Ligeledes er Spørgsmaalet om Tandplejen af saa uhyre Vigtighed for den opvoksende Ungdom, at jeg synes, at er der noget Sted, den skulde indføres, er det netop i Skolerne. Vi have for nogle Aar siden givet Bevillinger paa Finansloven til Tandpleje for Soldaterne, men det er i Regelen for sent. Hvis man virkelig vil hjælpe paa Tænderne, skal man ikke vente til den Tid, vedkommende kommer i Militærtjenesten, nej, man skal gribe ind adskilligt før, thi kun hvis man gør det, vil man være i Stand til at yde en virkelig varig og god Hjælp. Jeg skal her tillade mig at henlede Opmærksomheden paa et Andragende, som bliver indgivet til Rigsdagen og formodentlig henvist til det Udvalg, som faar med denne Sag at gøre. I dette Andragende fra Foreningen for Tandplejen i vore Skoler oplyses det, at ikke mindre end 90 pCt. af Skolebørnene gaa med syge, daarlige, angrebne Tænder, og det paavises, at netop disse Tandsygdomme ere Skyld i mange Ulykker og megen Syg-